

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **M. J.**
zastoupená advokátem JUDr. Vladislavem Ježkem
sídlem Kamenice 155, 547 01 Náchod

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, IČO: 70892822**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2025, č. j. KUPA-1457/2025-3,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Ústí nad Orlicí ze dne 13. 12. 2024, č. j. MUUO/110703/2024/DSS/nh (dále jen „správní orgán I. stupně“), jímž byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Uvedeného přestupku se žalobkyně podle správního orgánu I. stupně dopustila tím, že jako provozovatelka vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Konkrétně měl neznámý řidič uvedeného motorového vozidla dne 17. 7. 2024 ve 12:37 hodin v obci Ústí nad Orlicí, na ulici Královéhradecká x Zborovská, ve směru jízdy Libchavy, překročit maximální povolenou rychlost jízdy v obci o 16 km/h (po odečtení přípustné odchylky měření ± 3 km/h). Překročení rychlosti bylo zaznamenáno automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy. Tímto jednáním nezjištěný řidič porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Protože však správní orgán prvního stupně do 60 dnů od přijetí oznámení o přestupku nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti řidiči vozidla, v souladu s § 76 odst. 1 písm. l) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), nebylo zahájeno řízení o přestupku a věc byla odložena. Za spáchaný přestupek tak následně byla žalobkyni jako provozovatelce vozidla v souladu s § 35 až 40 a § 46 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle § 125f odst. 4 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. d) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a dále jí byla podle § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 2 500 Kč.
3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného včasné podanou žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neboť má za to, že se žádného přestupku nedopustila. Žalobkyně tvrdí, že vyhověla výzvě správního orgánu, když sdělila jméno osoby, které vozidlo svěřila. Vozidlo v době přestupku užíval její syn (advokát), který však vozidlo neřídil, ale přenechal jej svému klientovi. Tento klient však syna žalobkyně výslovně nezprostil povinnosti mlčenlivosti, a proto nebylo možné sdělit jeho totožnost. Žalobkyně namítá, že správní orgány se dostatečně nevypořádaly s jejími námitkami, zejména s tím, že v daném případě chybí materiální znak přestupku, tj. společenská škodlivost. Podle jejího názoru se jedná o bagatelní přestupek, který by neměl být sankcionován, neboť jeho závažnost je minimální a žalobkyně navíc prokázala maximální snahu o spolupráci. Dále tvrdí, že správní orgány nesprávně vyložily zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“), když dospěly k závěru, že její syn mohl sdělit údaje o řidiči bez porušení mlčenlivosti. Podle žalobkyně je povinnost mlčenlivosti advokáta neprolomitelná bez výslovného souhlasu klienta. Z výše uvedených důvodů žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Má za to, že byly splněny podmínky objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť nebylo možné zjistit konkrétního řidiče. Povinnost mlčenlivosti advokáta se vztahuje pouze na výkon advokacie, přičemž sdělení údajů o řidiči v rámci přestupkového řízení podle žalovaného nelze považovat za výkon této činnosti. Nelze tedy připustit, aby se provozovatel vozidla vyvázal z odpovědnosti tím, že označí osobu, která následně odmítne sdělit další informace s odkazem na mlčenlivost. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

5. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu platí, že *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
7. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
8. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
9. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně obdržel dne 19. 7. 2024 oznámení Městské policie Ústí nad Orlicí o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Přestupek byl zjištěn prostřednictvím automatizovaného technického prostředku a jeho skutková podstata je podrobně popsána v bodu 2. odůvodnění tohoto rozsudku. Přílohou oznámení je fotodokumentace měřeného vozidla. Dále je ve správním spise založen ověřovací list měřicího zařízení a určení míst pro měření rychlosti vozidel formou úsekového měření města Ústí nad Orlicí ze dne 19. 6. 2024.
10. Dne 25. 7. 2024 byla žalobkyni doručena výzva podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, kterou správní orgán I. stupně žalobkyni jako provozovatelce vozidla uložil, aby do 30 dnů od doručení této výzvy uhradila 750 Kč, nebo aby sdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. V podání vysvětlení ze dne 1. 8. 2024 žalobkyně uvedla, že v danou dobu vozidlo řídil pan JUDr. V. J., *advokát*, narozený dne X, trvale bytem X. Správní orgán I. stupně zaslal označenému řidiči dne 26. 9. 2024 předvolání k podání vysvětlení. Označený řidič se z podání vysvětlení omluvil a uvedl, že ačkoli měl vozidlo v dané době v užívání, z důvodu zdravotní indispozice jej neřídil a řízení přenechal svému klientovi, kterého zastupuje jako advokát. S ohledem na povinnost mlčenlivosti však nemůže sdělit údaje o osobě, která vozidlo řídila v době přestupku.
11. Dne 31. 10. 2024 vydal správní orgán I. stupně usnesení o odložení věci podle § 76 odst. 1 písm. l) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Dne 14. 11. 2024 vydal správní orgán I. stupně příkaz, kterým uznal žalobkyni jako provozovatelku vozidla vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Dne 25. 11. 2024 žalobkyně podala proti příkazu včasý odpor. Dne 13. 12. 2024 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť nebylo možné zjistit konkrétního řidiče, který přestupek spáchal. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

12. Nyní k samotnému soudnímu přezkumu.
13. Odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je koncipována jako odpovědnost objektivní, k níž se nevyžaduje zavinění. Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla však nastupuje až subsidiárně. To znamená, že primárně za spáchaný přestupek v silničním provozu odpovídá řidič vozidla. Teprve pokud správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a řízení proti konkrétní osobě buď ne zahájil, nebo jej zastavil, může projednat přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu s provozovatelem vozidla (srov. § 125f odst. 5 téhož zákona). Za těchto zákonem stanovených podmínek pak zákon činí odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
14. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, však nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy přestupku provozovatele vozidla. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, bylo by proti smyslu úpravy přestupku provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8As 110/2015-46, rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz).
15. Rovněž lze v této souvislosti zmínit závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č.j. 8 As 110/2015-46, podle nichž v případě, kdy provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat, nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodů podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná přestupek provozovatele vozidla.
16. Při aplikaci výše uvedených závěrů na nyní posuzovanou věc je zřejmé, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku. Správní orgán I. stupně vyzval žalobkyni jako provozovatelku vozidla k úhradě určené částky podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu a současně ji poučil o možnosti sdělit totožnost řidiče v době spáchání přestupku. Žalobkyně označila osobu, která následně s odkazem na povinnost mlčenlivosti ve smyslu § 21 zákona o advokacii nesdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.
17. Skutečnost, že označená osoba následně odmítla sdělit totožnost řidiče s odkazem na povinnost mlčenlivosti, nemůže být v daném případě důvodem pro vyloučení odpovědnosti žalobkyně. Tímto postupem nebylo správnímu orgánu umožněno zjistit skutečného pachatele přestupku, čímž došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Primárním úmyslem zákonodárce právní úpravy přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 239/2015). Jinými slovy, cílem zavedení této právní úpravy je právě

zabránit tomu, aby delikt ní jednání zůstala nepotrestána (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46).

18. Krajský soud navíc nepřehlédl, že žalobkyně již v podání vysvětlení ze dne 1. 8. 2024 do kolonky se jménem řidiče uvedla JUDr. V. J., *advokát*. Uvedení profese osoby přitom nebylo ze strany správního orgánu vyžadováno a ani nebylo nezbytné pro účely přestupkového řízení. Podle krajského soudu uvedení profese advokáta již v této fázi řízení mohlo, avšak nemuselo, být motivováno snahou záměrně označit osobu, která se následně s odkazem na povinnost mlčenlivosti odmítne k věci vyjádřit. Zásadní přitom je, že sdělení totožnosti řidiče nelze považovat za výkon advokacie ve smyslu § 1 odst. 2 zákona o advokacii.
19. Vzhledem ke smyslu uvedené právní úpravy tak námitka, že žalobkyně *vykonala maximum*, nemůže být důvodná. Nadto není pravdou, že žalobkyně vyhověla výzvě správního orgánu tím, že sdělila jméno osoby, které předmětný automobil svěřila. Žalobkyně byla vyzvána k tomu, aby sdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku, nikoli o totožnosti osoby, které vozidlo svěřila. Současně byla poučena o tom, že pokud nebude vina řidiče prokázána, správní orgán zahájí z *hlediska objektivní odpovědnosti* řízení o přestupku provozovatele podle § 125f odst. 1 silničního zákona.
20. Co se týká naplnění materiálního znaku přestupku, obecně platí, že samotné zařazení určitého jednání zákonodárcem mezi přestupky svědčí o tom, že takové jednání je považováno za společensky škodlivé. Jinými slovy, společenská škodlivost je presumována již samotnou existencí skutkové podstaty přestupku v právním předpisu (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 28. 5. 2020, č. j. 72 A 10/2019-30).
21. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45) k nenaplnění materiální stránky přestupku dojde pouze tehdy, „*pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti*“.
22. V projednávané věci však nebyly zjištěny ani tvrzeny žádné významné okolnosti, které by mohly snížit společenskou škodlivost jednání natolik, aby bylo možné vyloučit ohrožení právem chráněného zájmu. Rovněž má krajský soud za to, že se správní orgány s touto námitkou dostatečně vypořádaly. Správní orgán I. stupně se touto otázkou zabýval na stranách 6 a 7 svého rozhodnutí, přičemž jeho závěry byly následně potvrzeny v žalovaném rozhodnutí.
23. Podstatné také je, že zejména u přestupků, které nevyžadují zavinění, nemají okolnosti běžně zkoumané v souvislosti s konkrétní společenskou nebezpečností (např. míra zavinění, pohnutky pachatele, způsob provedení) na naplnění materiální stránky přestupku vliv. Tyto okolnosti může správní orgán zohlednit až při ukládání sankce (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62).
24. Pro úplnost krajský soud dodává, že žalobkyně nenaplnila liberační důvody podle § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, ostatně taková tvrzení ani v žalobě neuplatnila.
25. S ohledem na shora uvedené vyhodnotil krajský soud žalobu jako nedůvodnou, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

26. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobkyně nebyla v soudním řízení úspěšná a žalovanému jako správnímu orgánu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS. Běžnou úřední činnost by přesahovaly zejména náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním, viz např. rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012-11, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice dne 9. července 2025

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně